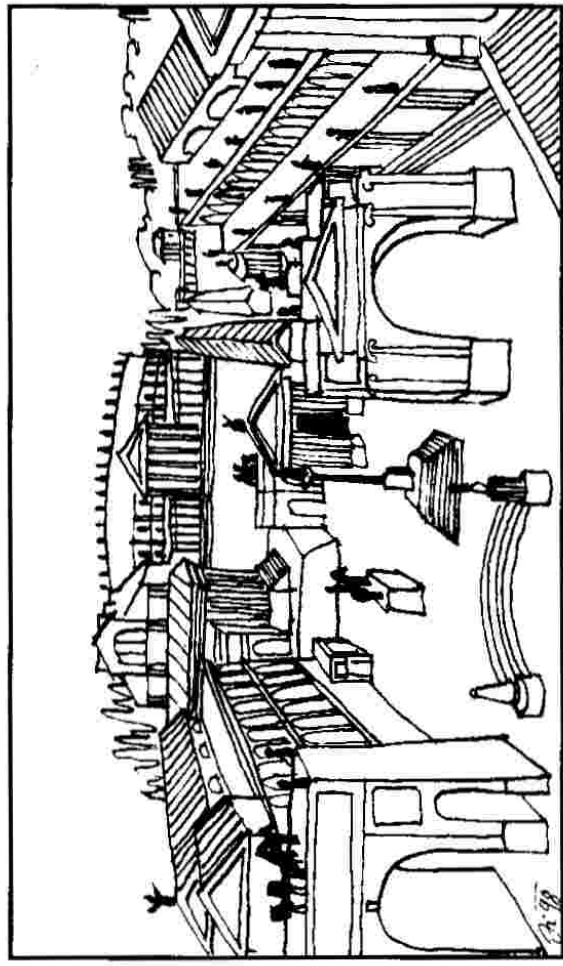

SETKÁVÁNÍ

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK



Ročník IX prosinec 2007 číslo

10

úvodník

Nebo aj, tmy přikryjí zemi, a mrákota národy, ale nad tebou vzejde Hospodin a sláva jeho nad tebou vidína bude. Izaiáš 60,2

Co čekáme od budoucnosti? O co nám v životě jde? Co je ještě před námi?

Civilizační skepse, která se nás někdy zmocňuje, podobně jako prázdná budoucnost osobního života - to jsou nebezpečné věci, které mohou vést k dalším katastrofám. Biblické poselství nám však budoucnost nenechává prázdnou. I uprostřed mrákot národů dává každému člověku naději, ale ne vymyšlením zas něčeho zbrusu nového, nějakého experimentu, který by uchvátil davy, nějaké chiméry, za kterou by se vrhaly zfanatizované zástupy, nýbrž opakováním té staré, tradiční, mnohokrát opouštěné a vždy znovu objevované nabídky - totiž že budoucnost je boží, že v budoucnosti naší osobní i budoucnosti společnosti a celého lidstva ještě vzejde Hospodin, jak říká prorok Izaiáš, a sláva jeho vidína bude.

Země může být přikryta tmou, národy se mohou potácet v mráкотě, civilizace se může topit ve své skepsi, ty sám jako jedinec můžeš trčet v zoufalství a beznaději - a přece nemusíš mít budoucnost prázdnou, přece je ještě něco před tebou, přece nepřestává platit naděje, že vzejde Hospodin a jeho sláva zazáří. Pravda k nám přichází z budoucnosti a boží láska ještě neřekla poslední slovo.

To nám nabízí advent: znovu se soustředit na budoucnost, znovu očekávat světlo boží lásky, které zazáří do temnot a promluví právě k nám. Ještě se budou dít důležité věci, před námi je událost Krista! Událost, v níž lze zahlédnout smysl bytí, inspiraci k dílu, a nakonec i naději pro čas poslední, čas umírání.

Událost Krista, to vánoční Hospodinovo světlo - to je něco tak tajemného, a přece promlouvajícího, že kdo tuto událost Krista vezme vážně, ten s ní nikdy nebude hotov a vždycky znovu bude od budoucnosti čekat nové podněty, nové výzvy, novou skutečnost. Díky za to!

Štěpán Hájek

bylo

Partnerství Brno II-Vídeň I: dvojí setkání Společné čtení bible

V sobotu a neděli 12. a 13. října jsme se už po sedmé sešli ke společnému čtení bible. Zdá se, že se tato neobvyklá akce stala v našich vzájemných kontaktech už každoroční tradicí. V organizaci takového setkání se střídáme, uskutečňuje se na různých místech našich zemí, a přitom se snažíme spojit užitečné s příjemným. Po příjezdu všech účastníků, ubytování a společném jídle bývá na programu prohlídka místních pamětihodností. Potom, po nezbytném občerstvení u kávy, přichází na pořad hlavní bod programu. Zahajujeme čtením vybraného biblického oddílu jak v německém, tak i v českém znění. Následuje úvodní slovo některého z theologů, po kterém přichází rozhovor o textu. Každá pronesená myšlenka je ihned překládána do druhé řeči, takže kdokoliv může ihned reagovat svou poznámkou, případně přednést myšlenku další. Končíme shrnutím rozhovorů, následuje večeře a nocleh buď u členů domácího sboru nebo v hotelu. V neděli dopoledne se scházíme na zdejších bohoslužbách. Po nich se vracíme k předešlé diskusi nebo věnujeme čas rozhovorům o místním sboru a práci v něm. Pak už zbývá jen společný oběd a návrat domů. To je v podstatě celý program takového setkání.

Po Luhačovicích, Nasswaldu, Znojmě, Bystřici pod Hostýnem, Vídni (2x), jsme tentokrát vybrali k našemu sejití Třebíč. Přijelo nás více než dvacet, rovnoměrně byli zastoupeni členové obou partnerských sborů. Počasí nám přálo, a tak odpolední prohlídku třebíčské basiliky a bývalého židovského gheta nic neznepríjemňovalo. Uvítal jsem takový program a myslím, že i ostatní byli za něj vděční. Biblický text ke čtení vybírají a vstupní slovo mají hosté. Byla to 58. kap. prorocství Izajáše, tedy text, domnívám se těžší, než jsem očekával. Snad z důvodů ztížené komunikace mezi Vídní a Brnem jsme nedostali vybraný text předem. Myslím, že jsme mohli být na diskusi přece trochu víc připraveni. Přesto jsem při takových příležitostech vždy znovu překvapen, jak mnoho podnětů k přemýšlení taková setkání dávají. Nedělní bohoslužby velmi ocenili naši hosté, snad pro jejich živý průběh. Po nich nám podal informace o sboru i myslibořickém ústavu Diakonie bývalý farář sboru Jan Trusina.

Setkání se zdařilo, mimořádný dík za pomoc při organizaci zasluhuje třebíčský farář br. Aleš Mostecký. Celému sboru jsme vděční za poskytnutí místnosti pro setkání i za občerstvení.

Ladislav Hájek

Cantate Domino ve Vídni

Předposlední neděli církevního roku (11. 11. 2007). se setkal českobratrský sbor Brno II s partnerským luterským sborem ve Vídni. Po srdečném přivítání odebral se pěvecký sbor Cantate Domino zkoušet na kůr, zatímco ostatní členové sboru si prohlíželi interiér kostela, zejména oltář s nápisem: Slovo Boží zůstává na věky.

Po vstupním varhanním preludiu zahájil bohoslužbu farář W. Geisselbrecht. Přivítal našeho bratra faráře J. Vítka poselstvím o společenství Kristova lidu otevřeného všem přichozím. Pak zazněl mohutně brněnský pěvecký sbor písní Má duše svého Pána chval. Následovala promluva rakouského faráře na text Žalmu 90, v níž potvrdil potřebu přemostění světa rozkolů a zmatků Božím slovem a pravdou, evangeliem lidství, Božím milosrdenstvím a spravedlností, v nichž máme přibytěk věčný i radost v soužení. Následovala modlitba luterského faráře před oltářem, kterému shromáždění odpovědělo společným vyznáním – Zemřel za nás spasitel, abychom mohli žít! Halelujah! Společnou zpověď provázelo zpívané Kyrie eleison – Pane, smiluj se.

Dojemný byl příchod dětí se svíčkami, které poklekly před oltářem, aby posléze odešly do nedělní školy, doprovázené písní Otče náš, milý Pane.

Na kazatelnu pak vystoupil farář J. Vítek s kázáním v němčině na slova evangelisty Lukáše, 18. kap., verš 1-8. V kázání vyložil podobenství o zlém soudci a souzené vdově, které výstižně aktualizoval. Konstatoval, že ve světě vládne arogance, egoismus vzpínající se Bohu, lhůstevnost a nelidskost. Zmínil se o době temna za totalitních režimů nacismu a komunismu, kdy zdánlivě skrytý Bůh nás v naší dějinné bezmoci vyslyšel a dopomohl k dosažení svobody. Vyzval k odpovědnosti křesťanů v současném světě – nebyť lhůstevný ke zlu, nestydět se odvážně vyznat Ježíše Krista – pravého Soudce a Záchránce světa, dokud nepřijde!

Výborná akustika kostela dala vyniknout pěveckému umění sboru Cantate Domino, řízeného dirigentem ing. Liborem Nykodým, které obohatilo průběh bohoslužby, zejména písní Soudce světa na slova J. A. Komenského.

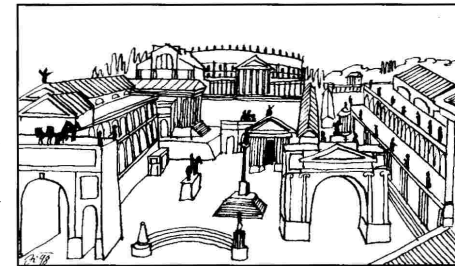
Následovala svatá večeře Páně s následnou liturgií, během níž zpíval náš sbor reformační píseň Studně nepřevážená od Komenského a dvě písně nedávno zesnulého skladatele P Ebena: Nic ať tě nezmate a Oči všech se upírají. Po díkůvzdání a přímělných modlitbách bylo uděleno věřícím pozhnání se slovy: Boží mír ať vstoupí do vás! Společnou písní zpívanou v němčině, známou nám svým obsahem i v češtině – Důvěřuj se v Pána – dozněly bohoslužby postludím varhanice. Po obědě využili někteří členové sboru volný čas k poznání vídeňských památek, ti druzí shlédli film s názvem Martin Luther. Aktivita luterského sboru ve Vídni je značná, vydávají časopis s názvem Auf ein Wort (Na slovo) na titulní stránce se symbolem kříže vepsaného do srdce pěticipé růže Lutherovy. Luterský sbor organizuje i ekumenické bohoslužby pod názvem Agapé s následným rozhovorem, dále meditační bohoslužby (myšlenky večerní před usínáním). S anglikánským sborem připravují premiéru oratoria G.F.Händela Mesiáš a zavedli bezplatnou telefonní linku SOS.

Víte, že někteří členové partnerského sboru ve Vídni umí česky a slovensky a rádi by navštívili evangelické bohoslužby v Brně? Takže někdy opět nashledanou ke chvále Boží.

Miluše Šubartová

Čteme bibli – příběh církve

Pavel v Římě (Sk 28)



„Vyprávění o událostech, které se mezi námi naplnily“ (Lk 1,1) autor Lukášova evangelia i Skutků apoštolských ve Sk 28 uzavírá. Evangelium o Ježíši Kristu přichází s Pavlem do Říma, centra tehdejšího světa. Na počátku bylo očekávání Izraele a Boží příslib, ztělesněné v postavách Zachariáše, Alžběty, Jana Křtitele, Simeona a Anny.

V Ježíši Kristu se tento příslib stává skutečností. Propast mezi Bohem a člověkem je překonána, Bůh sám dává člověku pocítit svoji uzdravující blízkost. Ježíšovou smrtí vše nekončí, naopak, učedníci nacházejí prázdný hrob a se svým vzkříšeným Pánem se setkávají při lámání chleba a zvěstování slova, tedy při slavení bohoslužeb. Jejich společenství, kde jsou si všichni rovni a nikdo není opomíjen, odkazuje na zákony, které platí v království Božím.

Zvěst o Boží spáse se šíří. Nezná hranic. Apoštolové, zmocnění Duchem svatým, se mají stát svědky osvobozujícího Božího skutku „v Jeruzalémě, v Judsku, v Samařsku a až na sám konec světa“ (Sk 1,8). A také se tak děje. Je to ale zvláštní cesta, plná pronásledování, utrpení a zdánlivého neúspěchu – přesně ve stopách Ježíše Krista. Je to ale právě pronásledování, které pomáhá evangeliu se šířit. Díky němu odcházejí mnozí učedníci z Jeruzaléma a tam, kam přijdou, káží.

Díky němu přichází také apoštol Pavel do Říma. Jako zatčený a souzený. A právě jako vězeň vydává směle a otevřeně po dva roky v tomto hlavním městě mocné světové říše svědectví o říši jiné, o říši Boží (v. 31). Radostnou zprávu nelze spoutat řetězy, najdou-li se odvážní lidé, kteří se nebojí svědčit, a najdou-li se bratři a sestry, kteří odvahu dodávají (v. 15).

Z Říma jsou evangeliu dveře otevřeny „až na sám konec světa“ – a to nejen ve smyslu místním, ale i časovém.

Aby se však tak mohlo stát, musí dojít k rozchodu – k rozchodu bolestivému, k rozchodu mezi židovstvím a křesťanstvím. Všechny hranice musí padnout. Zvěst o Boží spáse v Ježíši Kristu se týká každého člověka, nezávisle na tom, zda je žid či pohan. Proto se Pavel v Římě definitivně rozchází s židovskými představiteli. Nemluví již nadále o „našich otcích“ (jako ještě ve v. 17), ale otcích „vašich“ (v. 25). Jeho poslední věta zní: „Vězte, že tato Boží spása byla poslána pohanům. A oni ji přijmou.“

Je těžko při četbě posledních veršů Skutků apoštolských nemyslet na to, jaké děsivé účinky měl výklad těchto a obdobných veršů v dějinách křesťanské církve ve vztahu k židovství. Izrael jako celek nepřijal Ježíše Krista, byl prý proto Bohem zavržen a jeho místo zaujala církev. Tyto verše však nelze vytrhávat z kontextu textu, z kontextu dějinného i teologického. Sám Pavel zdůrazňuje, že nic neučinil „proti židovskému národu ani proti obyčejům našich předků“ (v. 17), a ani svým odvoláním k císaři nechce na svůj národ žalovat (v. 19).

Je-li evangelium o Ježíši Kristu skutečně zvěstí o překonání všech hranic mezi Bohem a člověkem, není možno udržovat i nadále hranice mezi lidmi, a to ani kulturní, ani náboženské. Tak to alespoň chápal apoštol Pavel. Za to také ve svých dopisech bojoval. Křesťanství se dalo jinou cestou než židovství, nemohlo již nadále zůstat židovskou sektou – to nakonec poznaly obě strany, i když byl jejich rozchod doprovázen řadou hořkostí a nepochopení. Existence dvou odlišných náboženství, jejichž vyznavači se ale modlí k témuž Bohu, čtou a vykládají tytéž texty a odvolávají se na tytéž kořeny, je fakt, před něj jsme chtít nechtíc postaveni a s nímž nic nenaděláme. Jak jej však vyložíme, aniž bychom popřeli Boží věrnost a lásku vůči jeho lidu Izraeli, aniž bychom brali víru židů na lehkou váhu, ale zároveň obhájili víru svoji, je jiná otázka. Pavel sám se o to pokusil právě ve svém listu do Říma (kap. 9-11).

Vyprávění, které bylo kdysi dávno ve dvou knihách, Lk a Sk, sepsáno nejen pro „vznešeného Theofila“, tedy ve Sk 28 končí. Jeho konec je však otevřený. Ne proto, že se nedozvíme, jak to dopadlo s Pavlem (že ne dobře, tušíme nejen z 1. listu Klementova, ale také z náznaků ve Sk 20,24n), ale proto, že tento příběh i nadále pokračuje. Jeho hlavní hrdina, tedy Bůh, který se v Ježíši Kristu sklonil k člověku a přijal jej a který jako Duch svatý i nadále působí, že lidé na základě tohoto činu a v jeho síle proměňují svůj život, ze scény nemizí. Z Říma se zvěst o Božím království šíří na všechny strany. I přes hranice staletí, kultur i národů se lidé setkávají se vzkríšeným Pánem při jeho stolu a srdce jim hoří při naslouchání jeho slovu. Duch svatý stále shromažďuje svou církev a dává jí sílu svědčit. I nadále je však cesta evangelia klikatá a nerovná, vede skrze pronásledování, utrpení a zdánlivý neúspěch.

Také my se díky tomuto záměrně otevřenému konci stáváme aktéry tohoto příběhu. Sami tak v jistém smyslu píšeme pokračování Skutků apoštolských.

Olga Navrátilová

žili mezi námi

Dne 26. října zemřel ve věku 92 let br. **Bohumil Nykodým**, dlouholetý předseda kazatelské stanice Újezd-Rychmanov. Byla to výrazná laická osobnost našeho sboru, která v nenápadné tichosti konala mnoho práce na Boží vinici. Sluší se tedy vzpomenout jeho života a díla.

Bratr Nykodým se narodil 1.3.1915 v Rychmanově ve věřící evangelické rodině jako jeden ze sedmi sourozenců. Otec býval členem staršovstva tehdejšího filiálního sboru. Bohumil vyrůstal v rolnickém prostředí, kterému zůstal věrný po celý život. Do nového domu, který si v Rychmanově postavil, přivedl v roce 1951 nejen své rodiče, ale i svou první manželku Bohuslavu, která pocházela z mládeže mého prvního sboru v Prosetíně. Ta mu žel zemřela několik dnů po porodu prvního syna Bohumila. S dojetím se vždy rozpomínám na onen výjev, kdy mi tuto smutnou zprávu přijel oznámit. Leč milostivý Bůh mu po nějakém čase daroval druhou ženu z neméně věřící rodiny v rovečském sboru, která se od mládežnické účastí církve živila krásně ve dvojhlasu se svým bratrem

Emilem Prudkým, varhaníkem, církevní písně při setkáních mládeže či sborů. S ním měl bratr Nykodým další tři děti: Zdeňka, Vlastimila, a nakonec dcerušku Blaženku. To už manželé pracovali v Jednotném zemědělském družstvu, a tak ještě k tomu péče o čtyři děti nebyla jednoduchá. Brzy ráno do kravína, pak maminka přiběhla domů vypravit děti do školy, v poledne navařit oběd a znovu do práce až do večera. A jak to u živočišné výroby bývá, nemohli se Nykodýmovi nikam dál vypravit a jejich život měl až do důchodového věku pravidelný rytmus. Přitom br. Nykodým se věrně staral o život kazatelské stanice.

Manžele Nykodýmovy spojovala totiž nejen společná práce, ale především společná víra i láska k církvi. Bratr Nykodým byl dlouhá léta předsedou kazatelské stanice v Rychmanově, sedával v místním kostelíku na svém místě, staral se o kazatele pro bohoslužby, ale také o vnější vybavení a úpravu kostela a našeho hřbitova. Zasloužil se počátkem osmdesátých let o přístavbu sálku ke kostelu, nad vchodem do kostela sám namaloval nápis „Oslavujte Hospodina“. Byl hospodářem v mnoha věcech zručným, rád např. štěpoval stromy a pletl košíky. Ani v důchodu nesložil ruce v klín, ale chodil jako noční hlídač do kravína, což nebyl lehký úkol, zvláště když došlo na noční porody telat. V každé práci podával křesťanské svědectví svědomitou poctivostí. Ve stáří prodělal několik operací, z nichž se ještě s pomocí Boží zotavil. Přidávaly se potíže se sluchem, ale ještě stále se snažili s manželkou zvládnout domácnost a postarat se o sebe. Bylo to možné jen díky tomu, že se o ně střídavě staraly jejich hodné děti. S br. farářem Gruberem mívali ještě doma pobožnosti a slavili VP. Byl to zvláštní Boží dar, že tak dlouho mohli žít společně doma ve známém prostředí.

Poslední měsíce to však již nebylo možné a rodině se podařilo získat pro ně místo v domově „Naděje“ v Brně-Řečkovících. Staré stromy se však již nedají přesadit. I když i tam je děti věrně navštěvovaly, přece jen, než se mohli plně zorientovat, ukončil život br. Nykodýma zápal plic ve věku 92 let.

Zvláštním řízením Božím jsem znal od mládí všechny tři rodiny: rodinu Nykodýmovu, ze začátku mé kazatelské práce, kde mi byla vzácnou oporou, a rodiny obou jeho manželek ještě za jejich svobodna. Byly to staré věrné tradiční evangelické rodiny. Nebyly však rozhodně jenom tradiční, jak to některým starým rodům hrozí, nýbrž měly věci víry osobně promodleny, prověřeny a prozápaseny. O br. Nykodýmovi smíme říci: „Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteříž v Pánu umírají.“ Duch zajisté dí jim, aby odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.“

Pohřební shromáždění se konalo v Rychmanově za účasti široké rodiny, mnoha sousedů i přespolečných hostů, ve zcela zaplněném kostele kázal br. farář Jiří Gruber na text Žalmu 46.

Jan Pokorný



lidé ve sboru

Brno I

2.12.	Božena Patočková	88 let
2.12.	Věra Švandová	79 let
7.12.	Rostislav Pacas	50 let
9.12.	Božena Hudečková	40 let
10.12.	Zdenka Jelínková	75 let
10.12.	František Vlašic	50 let
11.12.	Noemi Košťálová	78 let
14.12.	Jaroslav Junek	75 let
17.12.	František Pacal	50 let
18.12.	Jan Pokorný	89 let
19.12.	Zdeňka Křivánková	87 let
21.12.	Jarmila Balabánová	78 let
22.12.	František Krupička	70 let
25.12.	Zora Milušková	87 let
26.12.	Jana Karpíšková	83 let
28.12.	Libuše Kozáková	82 let
28.12.	Dana Smejkalová	50 let
28.12.	Jarmila Zemčíková	83 let
30.12.	Dušan Severa	30 let

(uvádíme kulatá výročí a od 75 let všechny)

Pokřtěni byli (rok narození):

- 21.10. Tereza Marie Krbůšková, nar. 2006
- 11.11. Luisa Malá, nar. 2007
- 11.11. Klára Šedivá, nar. 2007

Oddáni byli:

- 10.6. Eva Hrabincová a Pavel Stáhel

Rozloučili jsme se:

- 2.11. Bohumil Nykodým z Rychmanova, nar. 1915
- 8.11. Milan Ptáček, nar. 1921

Hospodine, jediný ty jsi Král.

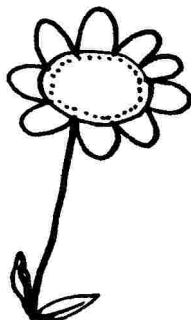
Přicházíš k nám v Ježíši Kristu, svém Synu,
beze zbraní, a přece silnější než všechna moc světa.

Proto slavíme tvůj advent.

Prosíme: ať nám v celém tomto církevním roce
tvé slovo a svátosti přináší sílu i odvahu. Amen.

Brno II

4.12.	Štěpánka Češková	82 let
5.12.	Věra Smrčková	87 let
5.12.	Jan Kacko	82 let
5.12.	Jitka Kraflová	80 let
5.12.	Olga Krejčová	77 let
10.12.	Marie Bohatá	78 let
10.12.	Petr Růžička	70 let
15.12.	Štěpánka Nechybová	95 let
18.12.	Růžena Vojtíšková	83 let
19.12.	Ediťa Svobodová	81 let
24.12.	Božena Štelclová	78 let
24.12.	Lydie Bláhová	81 let
25.12.	Kamila Nováková	83 let
30.12.	Ludmila Dobiášová	91 let
30.12.	Vlasta Jiříčková	85 let
31.12.	Jiří Klosowicz	82 let



naše sbory

Znojmo

Když jsem při psaní tohoto článku četla materiály o znojmském sboru, zjistila jsem, že má velice zajímavou a pohnutou historii. Před Bílou horou bylo Znojmo převážně evangelické město a Lutherova reformace si získala ve Znojme hodně stoupenců. Avšak působení protireformace bylo tak silné, že po Tolerančním patentu v roce 1781 se k evangelíkům nikdo nepřihlásil. Teprve zřízení evangelického pohřebního spolku v roce 1858 je svědectvím toho, že tu nějakí evangelíci byli. Po vydání Protestantského patentu v roce 1861 si znojmeští evangelíci vyžádali od města propůjčení Václavské kaple ke konání bohoslužeb. Kaple byla ještě téhož roku upravena a užívána jako filiální kostel brněnského sboru pod jménem Kristův kostel. V roce 1877 vznikl ve Znojme ve spojení s Jihlavou samostatný evangelický sbor, ke kterému patřilo i široké okolí. Tento sbor byl luterský a jeho členové byli většinou Němci. Reformovaní čeští evangelíci byli oproti tomu spravováni z Miroslavi. V roce 1898 koupil německý sbor dům na Dolním předměstí jako faru, (dnes Rudoleckého 15 - sídlo sboru). A za dvanáct let poté se konaly též první bohoslužby v novém evangelickém kostele.

První český evangelický sbor

Čeští evangelíci byli před rokem 1918 členy německého sboru ve Znojme. Církevní zřízení se řídilo zásadou území, a nikoli národnosti. Pokud žil ve Znojme Čech vyznání luterského, patřil do nejbližšího sboru luterského, ať byla většina v tom sboru po stránce národnosti jakákoli. Po vytvoření samostatného českého státu a vzniku ČCE chtěli čeští evangelíci bohoslužby v rodném jazyce. První české evangelické bohoslužby se konaly ve Znojme v evangelickém kostele 13. května 1920. Ty se pak konaly pravidelně 1 x za měsíc. Protože poplatky za propůjčování kostela a varhan byly neúnosné, začala se hledat vlastní místnost. Městská rada propůjčila českobratrským evangelíkům Václavskou kapli, tu ale bylo nutno opravit a vybavit. 22. května 1927 byla kaple slavnostně otevřena. Počet členů sboru byl tehdy asi 300. Práce ve sboru se rozrostla natolik, že 1. ledna 1935 byl ve Znojme zřízen filiální sbor s rozlohou znojmského okresu. Od 1. září 1936 pracoval v tomto sboru br. vikář Jan Zlatohlávek, který dojížděl z Miroslavi. V roce 1938 byla situace v pohraničí velice těžká, mnoho rodin se odstěhovalo a ve sboru zbylo pouze 45 členů. Poslední bohoslužby se konaly v září 1938. Znojmo se ocitlo v zabraném území a připadlo k Třetí říši. Po zřízení protektorátu si vyžádal br. vikář Zlatohlávek na znojmském gestapu povolení ke konání bohoslužeb ve Václavské kapli. Při každých bohoslužbách byl přítomen tajný policista. Po několika shromážděních byla dána osmidenní výpověď a kaple musela být vyklizena. Tak byla činnost sboru úplně zastavena.

Hned po válce se rodina br. kurátora Hanzálka snažila o znovuzřízení sboru. Město udělilo sboru hned 11. května 1945 správu nad evangelickým kostelem a farou. A v srpnu 1945 byl majetek německé evangelické církve uveden pod správu evangelického sboru. Do fary se však nastěhoval farář církve československé. Evangelický br. farář tehdy nemohl opustit náhle miroslavský sbor a odstěhovat se

(KOLEKTA PRVNÍ NEDĚLE ADVENTNÍ)

do Znojma. Ke konci roku 1945 měl sbor 800 členů. Protože se přesídlenci nemohli usadit na nových místech podle náboženského vyznání, bylo jich mnoho rozptýleno v širokém okolí znojemského sboru. Práce tím byla velice ztížena. Největší střediska znojemského sboru vznikla v Dyjákovících a ve Vrbovci. Tam bylo tolik evangelických rodin, že by byli potřebovali vlastní modlitebny. Na venkově se v některých obcích sešli ve větším počtu evangelíci z míst, kde se dříve znali a žili spolu. Mezi přistěhovalci byly skupinky z Valašska, ze Slovenska, dále ze Zakarpatské Ukrajiny, z Rumunska a z Českomoravské vysočiny. Každé středisko mělo svůj duchovní ráz podle místa, ze kterého členové pocházeli. První bohoslužby ve Znojmě se konaly v evangelickém kostele 29. července 1945. Evangelický chrám i fara byly hodně poškozeny leteckým bombardováním a oprava v poválečných letech nebyla jednoduchá.

Samostatný sbor

Samostatným farním sborem se sbor stal 1. září 1946, rozloha odpovídala znojemskému okresu a počet členů byl 1155. Duchovním sboru byl zvolen br. vikář Jan Zlatohlávek. Kazatelskými stanicemi byly Dyjákovice, Vrbovec a Hrušovany n. Jevišovkou. Bohoslužby se dále konaly i v Jaroslavicích a v Šatově. Od 1. ledna 1948 se stal novým farářem br. Rudolf M. Šimša. V roce 1952 byl br. farář Ján Palic ustanoven za druhého faráře znojemského sboru, určeného pro práci mezi slovenskými evangelíky. A v roce 1954 byl v Hraběticích zřízen samostatný sbor, jehož členové byli především slovenští evangelíci augsburského vyznání. Tím klesl počet členů znojemského sboru na polovinu. Kostel byl přidělen církvi československé a v sedmdesátých letech se bohoslužby přesunuly do modlitebny na faře. V té době byli evangelíci ve Vrbovci vypovězeni ze školy a římskokatolický farář Formánek z Vrbovce jim nabídl, aby se scházeli v katolickém kostele ve Vrbovci. Tam se scházejí až doposud. Po roce 1970 sbor i kazatelské stanice upadaly. Jednak se mnoho rodin odstěhovalo zpět na Valašsko a na Slovensko, kde se budoval průmysl, jednak byl na věřící vyvíjen silný politický tlak, kterému někteří z obavy podlehli a někteří byli získáni pro KSČ. Bohoslužby se pak konaly pouze ve Znojmě a ve Vrbovci. Počet členů na konci roku 1989 byl 389. V roce 1989 nastoupila na sbor jako farářka s. Jiřina Kačenová. Bohoslužby se začaly konat opět v Šatově a Dyjákovících. Probíhala NŠ, biblické hodiny, schůzky mládeže. Sestra farářka začala docházet i do znojemské věznice. Hodně se věnovala ekumenické spolupráci. Za její služby se podařilo opravit faru (střechu, fasádu, vyměnit okna) a upravit interiér modlitebny. Od 1. ledna 2007 je farářkou znojemského sboru s. Jana Špinarová. Bohoslužby se konají ve Znojmě, ve Vrbovci, v Šatově a v Dyjákovících, dále probíhá NŠ a biblické hodiny. Nyní má sbor 325 členů, při bohoslužbách se ve Znojmě schází 20 - 25 lidí, na ostatních místech kolem 6 lidí. Společenství je malé, ale velice otevřené a přátelské, k tomu pomáhají i společná setkání po bohoslužbách při kávě a čaji, dále sborové neděle, rodinné neděle s bohoslužbami pro děti a další nepravdivé programy ve sboru. Ekumenická spolupráce ve Znojmě je velice dobrá. Snažíme se rozvíjet práci sboru. Pro členy sboru i veřejnost pořádáme besedy, "kreativní soboty", kurz práce s mobilním telefonem a kurz šití. Pokud budete někdy na Znojmsku, srdečně Vás zveme do našeho sboru.

Jana Špinarová, farářka ve Znojmě

Obsah 2007

Úvodník: C. Novák – 1, Š. Hájek –2, J. Vítek: Červeně vytištěná pětadvacítka – 3, B. Šimek – 4, H. Dvořáková: Svátky uznávané i opomíjené – 5, Z. Příkryl: IQ nebo chvála moudrosti? – 6, J. Gruber – 7, J. Slámová: O vděčnosti – 8, M. Baláš: Všimněte si, že je tu úvodník – 9, Š. Hájek – 10

Zaujalo nás: 1, O významu slov, Písně z evangelického sborníku, Soutěž pokračuje!, Karikatury na výstavě – 2, Deset malých křesťanů, Modlitba tenistky – 3, Ježíšova matka, Evoluce – 4, Skautské bohoslužby, Afrika – divočina v srdci, Nový zpěvník – 7, D. Bimka: Modlitebna sloužila továrním dělníkům – 8

Příběh církve: J. Vítek: Život v novém společenství – 1, J. Šimsa: Štěpán nebo Saul – 2, J. Gruber: Jakub a Petr – 3, J. Malý: Obrácení Saula – 4, J. Kalusová: Začátek misijního působení církve – 5, J. Vítek: V Lystře – 6, J. Čapek: Oltář Neznámému bohu – 7, J. Doležal: Veliké pobouření v Efezu – 8, J. Malý: Pavlova obhajoba – 9, O. Navrátilová – Pavlova obhajoba – 10

Anketa: Kurzy Alfa – 2, Výsledky ankety v Brně I – 4

Vánoční povídka: F. Vinckem: Stalo se v Hürtgenwaldu – 1

Bylo: P. Michalová: Sborové odpoledne 26.11. v Brně I, B. Šimek: Čtvrté zasedání 38. seniorátního konventu, J. Gruber: Kurzy Alfa – podzim 2006 – 1, L. Hájek: O jednom výročí, L. Marková: Koncert v katedrále na Petrově – 2, L. Marková: Bohoslužby s rockovou hudbou, J. Sypták: Ekumenické bohoslužby u Jakuba – 3, Jubilejní 5. ročník hudebních nešpor – 4, J. Franců: Seniorátní presbyterní konference, C. Novák: Duchovní píseň dvacátého století v ČCE – 5-6-7, J. Šebesta: Radoslav Kvapil u nás, B. Šimek: Návštěva Vídně – 6, J. Slámová: Seniorátní rodinná neděle se letos konala v Rovečném, H. Dvořáková: Zájezd na Slovácko – 7, K. Cahlíková: Velká rodina aneb pobyt na Blažkově, L. Marková: Cantate Domino – 8, J. Gruber: Sborová bicyklovka, L. Marková: Návštěva v ČR, M. Melicharová: Návštěva z Basileje, O.a R. Markovi: Zájezd do Humpolce a okolí, J. Vítek: Pílen – nepílen – 9, M. Šubartová – Cantate Domino ve Vídni, L. Hájek – Společné čtení bible -10

Cestujeme: N. Šebestová: Několik postřehů z pobytu v Tunisu – 7

Prázdninový čas: J. Gruber: Brno I, J. Vítek: Brno II – 8

Bude: Alianční týden modliteb, Ekumenická bohoslužba Slova u Jakuba, Bohoslužby pro mládež, Plán sborových akcí – Brno I – 1, Kavárnička, Na skok v Číně, Sborový rozhovor, KOD, Přehled celocírkevních sbírek v roce 2006 – 2, Hudební nešpor v ČR, Kavárnička, KOD, Nešpor v BD, Presbyterní konference – 3, R. Kvapil a česká klavírní tvorba, KOD, Kavárnička, Nešpor v BD, Pozvánka na tryznu – 4, Květnové hudební nešpor, Nešpor pro diakonii, Pozvánka na Uherskohradištsko, KOD, Kavárnička – 5, Červnové hudební nešpor, Kavárnička, KOD, Seniorátní rodinná neděle – 6, Kavárnička – 7, Hudební nešpor v ČR, Kavárnička, KOD – 8, Listopadové hudební nešpor, Kavárnička, KOD, Rodinná neděle 44.11. v Brně I – 9

Ze sboru Brno-Husovice: I. Cimr: Filmový klub pro mládež – 2, Š. Hájek: Kázání v prostoru – 3, M. Kadlecová: Vikariát – To je „veget“ – 4, V. Zikmund:

Z mého mexického deníku – 5, M. Hadlač: Pohádková smršť na Husovickém dvorku – 6, M. Hadlač: Vzhůru na Kolín – 7, Š. Hájek: Společná dovolená – 8, V. Zikmund – nemocnice v Ugandě – 9, M. Hadlač – O setkávání mládeže 10

Ze sboru Brno-Židenice: Společné bohoslužby, Sborová setkání, Ze staršovstva – 2, E. Malířová: O Jeremiášovi a síti, L. Raus: Předvelikonoční zastavení s Lukášovými pašijemi – 4, J. Nechutová: Velikonoce v Židenicích – 5, J. Nechutová: Návštěva na židovském hřbitově – 6, J. Kašparová: Evangelíci z Německa a náš sbor – 7, J. Slámová: Vzpomínka na Vladimíra Kaluse – 9, Jana Slámová – Setkání s Petrem Baranem - 10

Diakonie – Služba bližnímu: Lokesh – 2, Život v Narnii – 3, D. Vtípilová: Středisko Diakonie Brno, M. Nováková: Můj den v Brněnské diakonii – 4, J. Seberová: Naděje v Brně pomáhá seniorům, R. Špačková: Pobožnosti v Naději – 5, L. Marková, R. Voříšek: Podané ruce – 7, J. Vítek: Změny v brněnském středisku Diakonie, H. Najbrtová: Náš Domov v Myslibořicích, L. Zukalová: Přehled o sociálních službách v Brně – 8, Dopis z Indie – 9

Rozhovor: E. Šimková: Radostné vzpomínání (M. Bukáčková) – 4, C. Novák: - s Jaroslavem Dvořákem – 5, J. Slámová: - s Miluší Novákovou – 6

Lidé ve sboru: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, C. Novák: Učitel úcty k Slovu - 2, L. Marková, L. Marková a C. Novák: Noví varhaníci v Brně I a v Brně II – 9

Cesty k víře: Představení nových členů sboru Brno I – 6

Naše sbory: L. Marková: Na besedě v Silůvkách – 1, C. Novák: Evangelický sbor v Heršpicích – 2, R. Hanáková: Jimramovský sbor – 3, L. Marková: Evangelický sbor ve Sněžném na Moravě – 5, M. Ryšavý: Miroslav – 6, J. Slámová: Boskovice – 7, O. Tižera: Slovenský evanjelický sbor a.v. v Hraběticích – 8, E. Prudká: Rovečné – 9, J. Špinarová - Znojmo – 10

Sborová statistika: Rok 2006, Sbírký při nešporech v ČR – 3

Žili (žijí) mezi námi: J. Pokorný: Univ. Prof. PhDr. Antonín Šimek – 3, M. Melicharová: Pavel Lukl devadesátiletý – 3, J. Šebesta: „Vy nevíte, co máte“ (J. Vítek) – 5, R. Hanáková: Nejstarší členka sboru – Bedřiška Köhlerová – 7, J. Gruber: Vzpomínka na Mirku Koláčkovou z Rajhradu, J. Slámová: Odešla sestra Irena Pellarová – 9, Jan Pokorný – Bohumil Nykodým - 10

Partnerské sbory: L. Marková: Basilej, Vídeň Simmering – 8

Z historie: J. Novák – Modlitebna na Lochenburku – 1, B.Vik: Potomci Komenského – 3, J. Novák: Brno židovské – 8-10, Brno – Hlasy ze Siona z roku 1867 – 9, Věra Doleželová: 140 let Červeného kostela - 10

Kultura: P. Veber: Havelkova Prodaná nevěsta – 3, Gruber: Zajatci mlhy – 2

Kniha: E. Šimková: Nemilujte se, ale uzavřete mír – 4, M. Kadlecová: Nekup to! – 5, J. Franců: Kdo jsou Židé – 6, J. Malý: Pojď a přesvědč se – 7, H. Dvořáková: A poslední budou první – 9

Dětský koutek (připravuje K. Cahlíková): Vánoce – 1, 2, Havran a ořech – 3, 4, Duben byl ... – 5, Jeruzalém – 6, Seniorátní rodinná neděle – 7, Milé děti, Rodinná neděle 4.11. – 8, Mrazivé teplo skautského Blažkova – 9, 10

Fotopříloha: 2, 6, 10. **Ze staršovstva:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Kolekty: 1-10, vybral Ctirad Novák

bude

Klub otevřených dveří

Každý čtvrtek od 10 do 12 hodin, Opletalova 6

- 6.12. Očím pro radost
- 13.12. Kdo rozumí bratrům
- 20.12. Purpura na plotně

Kavárnička v prosinci

Každou středu od 15 hodin, Opletalova 6

- 5.12. nám bude vyprávět sestra Milena Šimsová o své knize
- 12.12. se můžeme těšit na hudební vystoupení žáků konzervatoře
- 19.12. přivítáme bratra Jana Pokorného a s vděčností si poslechneme jeho vyprávění. Poslední středa v měsíci připadá na sváteční den, takže se Kavárnička sejde, když Pán Bůh dá, zase až v novém roce.

Nešpory v Červeném kostele

Prosincové hudební nešpory se konají v neděli 2. prosince 2007 v 19.30 hodin v chrámu J. A. Komenského na Komenského náměstí. **Účinkuje: Primavera - dětský pěvecký sbor, dirigentka Natalia Chirilenco a Jelena Kapitula – klavír.** Na programu jsou tito autoři: J. Campanus Vodňanský, J. S. Bach, A. Vivaldi, F. Mendelssohn-Bartholdy, G. Rossini, J. Brahms. Biblické zamyšlení: Mgr. Jiří Gruber. Dobrovolné vstupné bude věnováno středisku Diakonie v Brně. Projekt podporuje Jihomoravský kraj. Pořádají a zvou sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno - Husovice.

Program koncertů v Červeném kostele

- | | |
|---|------------|
| 4. 12. Koncert Helfertova orchestrálního sdružení | 19.00 hod. |
| 15. 12. Česká mše vánoční od J. Jakuba Ryby | 17.30 hod. |
| 16. 12. Koncert Pěveckého sboru Kampanela | 19.00 hod. |

Upozorňujeme, že začátky koncertů může pořadatel změnit, sledujte, prosím, plakáty na sborové nástěnce.

Dětská vánoční slavnost

- | | |
|-----------------|--|
| Brno I | neděle 23.12. 10:00 Betlémský kostel |
| Brno II | neděle 23.12. 9:00 Blahoslavův dům |
| Brno – Husovice | neděle 16.12. 15:00 modlitebna Netušilova 26 |
| Brno - Židenice | neděle 23.12. 9:00 kostel na Jílkové 6 |

První evangelické zvony a zvonice na Moravě

Druhou adventní neděli 9. prosince koná se v Borkovanech a Bošovicích vzpomínková slavnost k 150. výročí prvních evangelických zvonů. Biblickým slovem poslouží kazatelé Luděk Korpa a Jana Gruberová a o historii těchto zvonů promluví Jiří Gruber. Začátek v Borkovanech ve 14:00 na místním hřbitově, odkud se dopravíme auty na 15:00 do Bošovic. Srdečně zveme.

140 let Červeného kostela

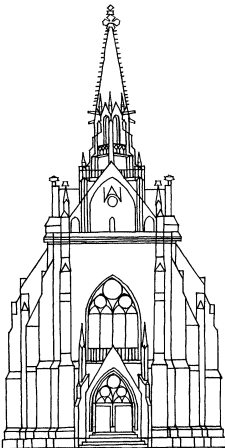
Brněnský německý luterský sbor měl jednu zvláštnost ve srovnání s jinými tolerančními sbory u nás. Od samého začátku k němu patřilo několik velmi zámožných rodin. Brno bylo již v té době významným průmyslovým městem a někteří majitelé továren byli protestanté. Tato skutečnost pochopitelně ovlivnila i pozdější vybudování kostela.

Rok po vydání protestantského patentu, tedy již v roce 1862, požádal evangelický sbor město Brno o bezplatné přenechání pozemku na stavbu kostela a následujícího roku, v květnu 1863, se již u moravského místodržitelství jednalo o povolení k stavbě.

Staršovstvo sboru mělo plné ruce práce. Byl zřízen stavební odbor a založen stavební fond, kterému vydatně pomohla i věčná loterie založená v roce 1865. Bylo prodáno padesát tisíc losů a téměř rok se scházely předměty k vylosování. Výhry byly nakonec vystaveny ve zkuškovém sále evangelické školy. Dva tisíce výher mělo celkovou hodnotu 12 000 zlatých, což je asi 240 000,- Kč z doby první republiky. Hlavních výher bylo padesát a na prvním místě stál dar samého císaře Františka Josefa I. Byly to dvě vázy, bohatě zlacené a s drahocennými malbami. Tyto předměty vyhrál krejčí Pölsch, člen brněnského sboru. Vedle skutečně cenných předmětů, jako byly dva obrazy nizozemské školy v bohatých zlacených rámech, zlatých šperků, stříbrných přiborů a předmětů, stříbrných svícníků, vzácného porcelánu a skla, látek na šaty a veb plátna, koberců, toaletních předmětů a pod. bylo možné vyhrát i věci menší ceny, jako některou z 275 ženských ručních prací, např. vyšivané polštáře, límce, manžety, šlehy (pánské šle), domácí trepky atd., nebo některý z 820 kusů galantního zboží nebo předmětů do domácnosti: alba, šicí košíčky, neceséry, kukátka, vycházkové hole, stínidla na lampy, zrcadla, koše na květiny, květinové stolky atd. Dále zde bylo 180 kusů ocelorytin, mědirytin, olejů a fotografií, 85 vědeckých děl, jako slovníků, konverzačních slovníků a prací klasiků, 10 kusů dalekohledů, globů a sbírek exotických brouků a motýlů. Dnešní sběratel starožitností by si přišel na své a ocenil by jistě i takové předměty jako dýmky, zapalovače, popelníčky, tabatěrky, decimálky, kuchyňské váhy, předměty ke psaní a pod.

Zatím se stavěl kostel podle plánů známého architekta Heinricha Ferstela, jehož dílem je votivní kostel ve Vídni. Stavbu samu provedl významný brněnský stavitel M. Kellner, a to tak pečlivě, že při kolaudaci nebylo pražádných připomínek. Pisatel článku v Die Neuigkeiten mluví o staviteli Kellnerovi v superlativech: stavbu provedl nejpečlivěji, nejbezpečněji a nejvкусněji a udělal svému jménu a talentu, který dosvědčují i jiné velké stavby, všechnu čest.

Jak uvedly brněnské noviny Die Neuigkeiten v neděli 25. 8. 1867, málo který kostel má krásnější polohu než nový evangelický. Zejména pohled Eliščinou třídou od Františkova (nynější Husova ulice a Denisovy sady) je přímo imponantní a také pohled od kostela k obelisku na Františkově. Kostel má v nejbližším okolí významné budovy: za kostelem slepecký ústav (nyní je na jeho místě tzv. Bílý dům), po stranách gymnázium (nyní JAMU) a techniku (nyní lékařská fakulta). Nedaleko kostela je ještě nedostavěná evangelická škola a fara (dnes Opletalova



ul. č. 6). Pisatel článku dodal, že kostel je pomníkem ušlechtilé křesťanské horlivosti a nevyčerpatelné obětavosti členů sboru, jakož i zahraničních dobrodinců. Celý svět je svědkem pokroku, který udělaly kultura a mravy, stejně jako svoboda náboženských názorů od roku 1781, kdy císař Josef II. vydal toleranční patent.

Následuje popis kostela: Kostel je obklopen štíhlou mříží, kolem níž vede pěkný široký chodník. Mříž chrání kostel před poškozením. Rády svěže zelených stromů s možností promenády tvoří příjemné okolí. Na věži kostela 27 sáhů vysoké, která je od znalců hodnocena jako velmi odvážně promyšlená, jsou umístěny hodiny od Mannharta z Mnichova. Jejich odbíjení má lahodný zvuk. Ve věži visí tři zvony. Největší v tónu Es, menší v As, nejmenší v C tvoří krásný souzvuk. Ulila je firma Hilzer ve Vídeňském Novém Městě. Hlavní vchod do kostela zdobí velké gotické okno z pestrého skla. Nad vnitřním portálem lze číst slova z knihy Kazatel 4,17: „Bewahre deinen Fuss, wenn du zum Hause Gottes gehest, und komm, dass du hörest“ („Ostříhej nohy své, když jdeš do domu Božího a přijď, abys slyšel“) – v kralickém překladu, a v ekumenickém překladu je to kniha Kazatel 5,1. Vpravo a vlevo od hlavního vchodu jsou věže, jimiž vedou schody ke zvonům a na kůr pro hudebníky. Nad hlavním vchodem je umístěn Lutherův znak vytesaný do kamene. Je to bílá růže v modrém poli, v růži je červené srdce a v srdci černý kříž. Každý, kdo vstupuje, má být upamatován na reformaci.

Vně kostela je 17 podpěrných pilířů a dva boční vchody, vpravo do kostela, vlevo do sakristie. Kostel má kromě uvedeného okna v průčelí 4 malá okna a 16 velkých klenutých oken rovněž z pestrého skla, takže při každém slunečním paprsku je vnitřek kostela, jinak v zelenavém šeru, plný pestrých světelných efektů.

Kostel je vystavěn z neomítnutých cihel, což je dnes velmi žádané, takže jeho vzhled je načernalý, svěží a úhledný. Vnitřek kostela zcela odpovídá milému vnějšímu vzhledu. Charakterizuje jej vkusná jednoduchost a vznešená důstojnost. Kostel je 11 sáhů široký, 24 sáhů dlouhý a 8 ½ sáhů vysoký. 1 vídeňský sáh = 1,8965 m. Prostor se zdá větší, než ve skutečnosti je.

Dvanáct gotických sloupů nese jednoduchou krásnou klenbu, mezi sloupy je ve dvou řadách deset kandelábrů o pěti plynových plamenech. Apsida je od ostatního kostela oddělena krásnou mříží a je 5 sáhů hluboká. Nad oltářem, vytesaným ze slezského mramoru, je freska „Kristus na kříži“ od chvalně známého malíře Laufbergera. Sochařské práce na oltáři a prostorném kůru pro hudebníky, kde se nacházejí i varhany, byly zhotoveny zručným sochařem Schönthalerem. Krásná jednoduchá kazatelna z velkokuncického mramoru spočívá na sloupu ze stejného materiálu a podobá se kamennému tulipánu. Je spojena se sakristií. V kostele je třidvacet dvojitých prostých lavic, středem kostela je volný průchod k oltáři. U hlavního vchodu je teplovzdušné topení.

Interiér kostela navrhl rovněž architekt Heinrich Ferstel. Na nejdůležitější vnitřní zařízení přispěli velkými částkami bohatí členové sboru, a tak díky jejich obětavosti byla zachována rovnováha stavební pokladny sboru. Financovala v té době totiž také ještě stavbu evangelické školy a fary dosud nehotové. Rytíř von Herring daroval na kazatelnu 1000 zlatých, Filip a Gustav von Schöllerovi darovali na oltář po 1000 zl., Rudolf Schöll zaplatil fresku „Kristus na kříži“ a vydláždění kolem oltáře a rodina Frenzelova zaplatila mříž kolem oltáře. Za zvláštní pozoruhodnost je pokládán krov kostela, který je vystavěn neobyčejně smysluplně a odvážně.

Zasvěcení kostela se konalo v neděli 25. srpna 1867. Brzo ráno zavlály z věže kostela prapory a girlandy uvité z květin. Ve staré modlitebně bylo živo, poslední

přípravy byly v plném proudu. V 9 hodin zazněl z věže chorál „Hrad přepevný je Pán Bůh náš“ (ovšem německy). Svolával účastníky slavnosti do kostela. Mezi 9. a 10. hodinou vstupovali hosté do kostela pravým postranním vchodem, dámy v nádherných toaletách, páni ve fracích a s bílými kravatami. Manželka moravského místodržitele, svobodná paní von Poche, přišla již ve 3/4 na 10. Dámy usedly v lavicích vpravo, páni zaujali místa vlevo. Několik minut před 10. hodinou zazněl z věže znovu chorál „Ein feste Burg ist unser Gott“. Nyní se do kostela dostavili brněnský starosta a prezident říšské rady Dr. Karel Giskra, místostarosta Herlth, obecní radové a zástupci různých úřadů v čele s dvorním radou Vesselym. U postranního vchodu vpravo je uvítal kurátor sboru pan Staehlin a doprovodil do kostela k lavicím vlevo. Starostovi byli představeni někteří členové předsednictva Gustav-Adolfského spolku.

Zatím se ke kostelu blížil od školy průvod 33 duchovních. U hlavních chrámových dveří byl místním duchovním slavnostně předán klíč od kostela. Po otevření prošel průvod středem kostela až k oltáři, na němž již hořely svíce. Mužský sbor přitom zpíval od varhan píseň „O heiliger Geist“ (O Duchu svatý). Duchovní se usadili vne apsidy vpravo, laičtí zástupci různých cizích evangelických sborů z předsednictva Gustav-Adolfského spolku vlevo.

Potom promluvil moravskoslezský superintendent a.v. Samuel Schneider z Bílska. Vzpomněl na těžkou minulost, na nezapomenutelného císaře Josefa II. a na současného panovníka, který si přeje zrovnoprávnění všech národů a kultů. Pak se obrátil k brněnskému sboru, který budoval tento kostel s velkou vytrvalostí a obětavostí. Kostel nazval také nádherným, ušlechtilým a výmluvným pomníkem svobodomyšlného smýšlení úřadů a občanů Brna, kteří evangelickému sboru přenechali toto krásné místo ke stavbě kostela a kteří dnes podávají svým evangelickým bratrům ruce a účastní se jejich radosti nad krásným kostelem, který bude jistě okrasou města. Nakonec dal kostelu jeho jméno „Evangelische Christus-Kirche“ (Evangelický Kristův kostel), předal jej jeho účelu a požehnal ve jménu sv. Trojice oltáři, kazatelně, varhanám, věži, zvonům, celé stavbě a všemu, co k ní náleží nebo v její službě stojí. Sbor znovu zazpíval a obřad zasvěcení kostela skončil.

Následovaly slavnostní bohoslužby s liturgií a kázáním místního faráře F. Schura, který jako první vystoupil na kazatelnu. Pokračovaly obvyklé nedělní bohoslužby a po nich byla vysluhována sv. večeře Páně pro duchovní a zástupce Gustav-Adolfského spolku. Tím skončila německá část slavnosti.

Kolem jedné hodiny po poledni se shromáždilo v kostele velké množství českých věřících z blíзка a z dále. Při české slavnosti se střídaly písně, kázání a modlitby. Na závěr vykonalo šest farářů ordinaci jednoho kandidáta bohosloví podle předepsaného řádu a česky. Při českých bohoslužbách bylo přítomno dvaatřicet duchovních.

Kolem třetí hodiny odpoledne pořádal evangelický sbor slavnostní oběd v restauraci v Lužánkách. Zúčastnil se ho i brněnský starosta Dr. Giskra, který pronesl první přípitek, a to císaři Františku Josefovi I. Následovaly další přípitky. Tak skončil slavný první den nového evangelického kostela v Brně.

Věra Doleželová

ze sboru Brno-Židenice

Setkání s Petrem Baranem

V pátek 20. října se konalo v Židenicích večerní setkání sboru (dříve tzv. třicátníci) s pozoruhodným programem. Pozvání Pavla Kašpara přijal fotograf, kameraman a v poslední době filmař a scénárista pan Petr Baran. Z internetu jsem se dodatečně dozvěděla, že se narodil v roce 1943 v Brně, a ačkoliv jeho fotografie sklízely úspěch na více než 60 výstavách pořádaných nejprve v bytech přátel, a později na výstavách doma i v zahraničí už od roku 1962, amatérsky filmovat začal až v roce 1994. Vytvořil řadu cestopisných filmů, v nichž svým pohledem umělce seznamuje diváka s významnými místy evropské historie, jako např. s kameny staré země v Bretani, starými kláštery v Makedonii, s „koncem světa“ na portugalském pobřeží apod.

Významným dílem se stal film nesoucí název Člověk, který viděl anděla, který je věnován osobnosti Andreje Tarkovského. Tento film, doprovázený působivou varhanní hudbou, má motto z biblické knihy Job: „Člověk je zrozen, aby trpěl a jiskry aby létaly vzhůru“. Petr Baran si však všímá i aktuálních problémů dneška. Natočil také např. televizní film o Nadaci Podané ruce a její činnosti při resocializaci narkomanů.

Při setkání v Židenicích jsme měli možnost shlédnout tyto filmy:

- 1/ Irsko, který nás fascinoval krásou nevšedních záběrů,
- 2/ Můj život byl a bude, pojednávající o životě, tvorbě a komunistickém pronásledování Jana Zahradníčka ve vzpomínkách jeho manželky a syna,
- 3/ Symfonie života, v němž patrně všichni poprvé v životě jsme měli možnost formou dokumentárního záznamu vidět, jak vzniká obří žulová socha,
- 4/ Bez lítosti blízko kosti – film z Burjatska, oblasti, v níž se nachází souostroví Gulak. Téměř nedýchajíc jsme měli možnost vidět současný zdevastovaný stav kdysi majestátného pravoslavného monastýru, který sovětský komunisté dokázali proměnit v areál hrůzy a umírání. Sugestivní dojem ještě umocňovalo střídavé ticho, nebo vysvětlující komentář prokládaný hudbou. Bylo to prostě úžasné!!

Po skončení promítání (dataprotektorem na velké plátno, což bylo důležité) byla z časových důvodů už jen krátká diskuse. Vyplynulo z ní mimo jiné, že autor filmů pan Petr Baran ve své samostatné tvorbě si sám píše scénáře a vyhledává vhodnou hudbu, citáty a předčitatele doprovodných textů. Dává tak vzniknout uměleckému vjemu, který dle mého mínění nemá široko daleko obdoby. Vybízím vás tímto k tomu, abyste v případě zájmu s ním vstoupili rovněž v kontakt a pozvali ho do svých sborů (domluvíte-li se, dejte prosím dopředu vědět termín, ať se mohou přijet podívat ti, kterým se náš termín nehodil, případně zájemci o „druhák“, neboť tak silný zážitek se hodí zopakovat).

Kontakt dle internetu: Petr Baran, petr.baran@post.cz

Jana Slámová

ze sboru Brno-Husovice

O setkání mládeže

V uplynulých týdnech se někteří členové husovické mládeže zúčastnili Sjezdu (nejen) evangelické mládeže v Litomyšli a podzimní školky v Břeclavi. Na dojmy z těchto akcí se ptáme Radky Hadlačové.

Kde se ti víc líbilo?

Obě akce se mi líbily, ale víc ten sjezd.

Proč?

Sjezd byl delší, stihlo se tam víc věcí než na školce. Bylo tam víc zajímavého programu (a o maličko lepší organizace).

Co tě z programu nejvíc zaujalo?

Přednáška faráře Pechara o komunikaci. Bylo to vtipný. Říkal, že by rád do Bible přidal další knihu: Medvídko Pú. Taky se mi líbil varhanní koncert Ester Moravetzové a vokální dílna. A taky film, málem bych zapomněla, Za hranicí ticha.

Co bohoslužby?

Dobrý, pila jsem z kalichu asi jako pětistá – sama se divím, že jsem to přežila.

Takže jsi na školku mohla vyrazit ve zdraví?

Jasně, byla až za měsíc.

A co tedy dojmy ze školky? Taky byl bohatý program?

Ne, spíš odpočinek, lidi se zabavili víc sami. Ale nuda nebyla.

A co nejvíc pobavilo tebe?

Kouzelník a film. Byla to sice kravina, ale hrozně jsme se nasmáli (Little Miss Sunshine).

A duchovní program?

Mohlo by ho být víc.

A to je vzkaz příštím generacím. Děkujeme za rozhovor a na shledanou na dalších akcích. Na vlastní nebezpečí se ptal Michal Hadlač.

z historie

Brno židovské – III. část

Připomeňme si ještě, snad jen namátkou, některé židovské osobnosti minulosti i současnosti, které z Brna pocházely nebo v Brně působily. Ty minulé zde většinou našly i svůj hrob, pokud nezahynuly v koncentračních táborech, nebo dříve neemigrovaly. K nim patří bratři Haasové – hudební skladatel **Pavel Haas** (1899 Brno - 1944 Osvětim) a význačný český herec **Hugo Haas** (1891 Brno - 1968 Vídeň), pohřbený na židovském hřbitově v Brně. Mezi brněnské židovské osobnosti patří válečný hrdina **Arnošt Steiner** (1915 Třinec – 1982 Brno), který upadl téměř do zapomenutí. Dále jsou to otec a syn **Adolf** (1855 – 1931) a **Jaroslav** (1884 Brno – 1973 USA) **Stránští**, politikové a zakladatelé Lidových novin. K význačným osobnostem patřil i malíř **Ludwig Blum** (1891 Líšeň - 1974 Jeruzalém), jehož obrazy Jeruzaléma jsou také umístěny v Brně, a to v klášteře na Starém Brně (8 x 2 m) a na ÚMČ v Brně – Líšni. Po válečných letech působil v Brně nám nejznámější rabín minulého století **Richard Feder** (1875 Václavice – 1970 Brno), který se vrátil z Terezína z celé rodiny úplně sám. Jedním z nejvýznamnějších brněnských architektů, který projektoval řadu staveb realizovaných v našem regionu, z nichž nejznámější je zdejší krematorium, byl **Arnošt Wiesner** (1891 Malacky – 1971 Liverpool). K dalším významným architektům a pedagogům na VUT – FAST (patřil jsem k jeho žákům) se řadí také **Felix Haas** (1925 Brno – 1993 Brno). Do současnosti se řadí i **Renata Laxová**, rozená Polgarová (1932 Brno), dětská lékařka a vysokoškolská profesorka. V 70. letech dvacátého století emigrovala do Anglie a pak do USA. Jeden lékař z dětské nemocnice mně vyprávěl, že si často brávala sváteční služby a s ironií poznamenávala: „my marxisté“ vánoce neslavíme. Všichni známe současného herce, režiséra a spisovatele **Arnošta Goldflama** (1946 Brno), který se hlásí ke svému židovství.

K významným osobnostem židovského společenství patřili také kantoři otec a syn **Alexandr** (1898 Dolní Kubín – 1983 Brno) a **Arnošt** (1926 Dolní Kubín – 2005 Brno) **Neufeldovi**. Před léty, když pozvala Kostnická jednota vrchního kantora Arnošta Neufelda do kostela na Pellicovu ke zpěvu krásných hebrejských žalmů, bratr farář Jan Pokorný jej v naplněném kostele oslovil „bratře“. Tento činitel Židovské obce a příslušník tohoto národa byl tak dojat, až slzel, a říkal, že ještě nikdy mu tak žádný křesťan neřekl.

Ještě několika větami se seznámme se současnou brněnskou Židovskou obcí. Rabínem je od roku 2004 **Moshe Chaim Koller**, mladý člověk, poznali jsme jej při jeho přednášce v Církvi bratrské, a předsedou Židovské obce je nyní Ing. **Pavel Fried**, jehož manželka pocházela ze židenického sboru ČCE a až do svého úmrtí se pravidelně zúčastňovala služeb Božích. Obec měla v roce 2006 291 členů, má vedle synagogy, správní budovy a hřbitova s patřičnými objekty také dokončenou stavbu **Mikve** (rituální lázně z roku 2006) a také bude v Brně v nejbližší době zřízena i **košer kuchyně a jídelna**.

Mnohem více se můžete dovědět, pokud budete chtít, o židovském Brně a židovství vůbec ve shora zmíněných publikacích.

Jiří Novák

dětský koutek

Kdo jsem?

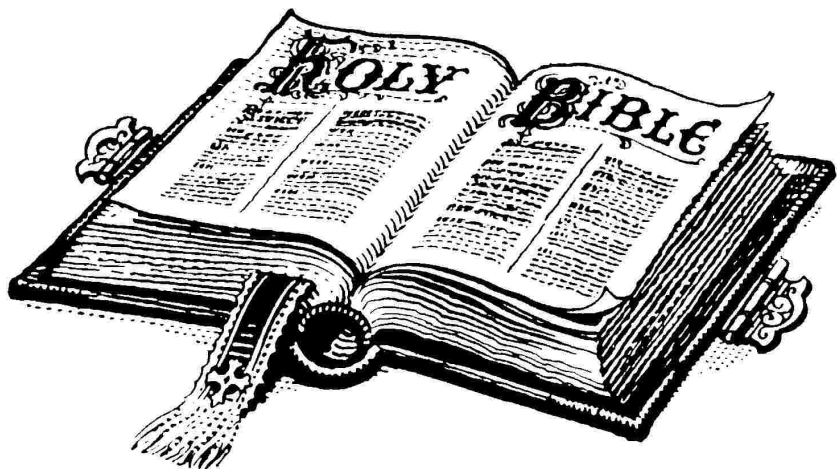
Víte, co je to Synedrium? Je to židovský politický a náboženský soud. V novozákonním období jej tvořilo 71 mužů, znalců židovského zákona. Byl tam nejvyšší kněz, členové bohatých, vlivných rodin a náboženských skupin. I já jsem byl jeho členem. Vystoupil jsem proti odsouzení Ježíše. Nedalo se však nic dělat. Daroval jsem aspoň vonné masti na pomazání jeho těla. Věřím v jeho nevinu a moji záchranu skrze něho.

Moje původní řecké jméno znamená „vítěz nad lidem“. Píše se o mně jen v Janově evangeliu, kde vystupuji jako farizeus a „přední“ muž mezi židy, který v noci navštívil Ježíše.

Ježíšův charakter a jeho učení mě přitahovali, ale bál jsem se, že by se o tom mohli dozvědět ostatní farizeové. Vůbec jsem nerozuměl věcem, které Ježíš říká. Vysvětlili byste mi vlastními slovy co znamenají tyto verše:

Jan 3,3 Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.

Jan 3,5 Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.



Milé děti, poznali jste jak se tento člověk jmenuje? Připravila jsem pro vás soutěž a to: namalujte obrázek tohoto člověka a napište k němu odpovědi na dvě otázky z článku. Obrázek ať není větší než papír A4, nezapomeňte napsat jméno a věk. Odevzdávat v kanceláři sboru. Soutěž trvá do konce prosince. Odměna vítězi jistá!

Katka Cahlíková

ze staršovstva

Brno I

I když se z listopadové schůze řada členů omluvila, bylo třeba přijmout řadu důležitých rozhodnutí. Nejprve jsme uzavřeli smlouvu o spolupráci se střediskem Diakonie v Brně a vzpomněli zesnulého předsedy kazatelské stanice v Rychmanově bratra Bohumila Nykodýma. Staršovstvo poděkovalo organizátorům rodinné neděle (4.11.), která se vydařila. Začali jsme také připravovat volbu do staršovstva a vyhledávat vhodné kandidáty. Byli zvoleni noví poslanci na konvent: bratři Matoulek, Zukal a Franců. Píseň s kytarou pro děti při bohoslužbách se vcelku osvědčila, bude však třeba sestavit a vytisknout zpěvníček vhodných písní. Informační leták o životě sboru je těsně před vytištěním. Třem sborům v seniorátě byl přiznán finanční dar: Znojmo dostane 20 tisíc na splacení dluhu, Klobouky 20 tisíc na klubovnu pro mládež a Moravská Třebová 10 tisíc na opravu topení. S vděčností bylo konstatováno, že se podařilo dokončit a zaplatit opravu střechy Červeného kostela. Dík patří bratřím Dvořákovi a Ryšavému, kteří měli stavbu na starosti. V Rychmanově bylo na kostele vyměněno 18 oken. Okna velkorysým darem 165 tisíc Kč zaplatilo město, zednické práce sbor. Jiří Gruber

Brno II

Zprávy o setkáních s partnery a přáteli našeho sboru ze zahraničních společenství staršovstvo přijalo ve stručné podobě, neboť šlo celkem o tři setkání, která se uskutečnila v říjnu a na začátku listopadu, a měla výraznou a na události bohatou náplň. - - Hospodářská část jednání se soustředila na hledání nejlepších možností, jak zajistit nečekanou opravu velmi špatného stavu plynového vedení v prostorách Blahoslavova domu. Ukázalo se, že členům sboru tato záležitost ani zdaleka není lhostejná. Vděčně jsme přijali řadu darů, které bezesporu pomohou sboru uvést i toto zařízení budov opět do použitelné (a ovšem bezpečné) podoby. - - Volba delegátů staršovstva do seniorátního konventu a projednání návrhu smlouvy o spolupráci s Diakonií ČCE v Brně představovaly další důležitý prvek listopadového jednání. - - Ačkoli je před námi ještě celá druhá část listopadu a advent, rádi myslíme i na to, že v neděli po vánocích se opět sejdeme ke společným službám Božím se sborem Brno I. Tentokrát je v jejich uspořádání řada na Blahoslavově domě; je příjemné těšit se na hosty z nejbližšího sousedství. Jaroslav Vítek

Brno – Židenice

Židenické staršovstvo 7. listopadu připravovalo na své schůzi setkání sboru, na němž vzpomeneme na zesnulého (6. listopadu 1997) br. faráře Vladimíra Kaluse. Jednalo také o přípravě Sborových vánočních novin, jejichž obsahem bude kromě rozpisu vánočních bohoslužeb a biblické úvahy přehled dění ve sboru v roce 2007. Poprvé jsme měli v modlitebně, kde se staršovstvo schází, kvalitní hudební nástroj, harmonium, jež nám daroval sbor v Poličce, a jež bude sloužit sborovým shromážděním mimo kostel, Nedělní škole, a ovšem našemu pěveckému sboru. Posléze staršovstvo zvolilo své zástupce pro Dozorčí radu brněnského Střediska Diakonie. Jana Nechutová

modlitba

Pane Ježíši,
zbývá-li ještě něco,
co bych měl vykonat,
dej, abych to vykonal,
a až to bude uděláno,
abych jako Simeon mohl radostně zvolat radostné:
Nyní propouštíš svého služebníka.
Jestliže však rozhodneš,
abych dospěl ke konci svého života dřív
než ke konečnému cíli svých prací,
i tak budu spokojen,
nebudu-li ze života vytržen nepřipraven,
jak se to stává (běda, ó běda)
mnoha smrtelníkům.
Já pak budu na věky zpívat o milosrdenství,
jakým jsi mne před smrtí vytrhl z moci smrti tím,
že jsi mi oznámil cesty života.



Jan Amos Komenský, Jedno nezbytné, překlad L Brož

obrázek na obálce: Jindra Hubková, *Obrázky z bible*,. ČBS 1998

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Melicharová, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Jana Slámová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč.

Články označené * neprošly jazykovou korekturou.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,

email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangelnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,

email: evsboii@iol.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
